

'Alleen grote zaken'

Sociale rechercheurs krijgen versterking. 'Er zullen minder fraudegevallen blijven liggen,' verwacht Hans Hoogervorst

VVD-staatssecretaris Hans Hoogervorst wil grote vissen gaan vangen in de wereld van koppelbazen en bijbeunende uitkeringstrekkers. Zijn ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid krijgt per 1 januari de beschikking over een nieuwe waakhond: de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD). Deze moet de pendant worden van de Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (FIOD) op het gebied van sociale verzekeringen. De SIOD mag telefoons aftappen, inijkoperaties verrichten, pseudo-aankopen doen en in organisaties infiltreren.

rechtigden, zoals het verzwijgen van inkomsten of samenwonen met twee uitkeringen. Dat soort zaken blijft in handen van de bestaande organisaties. Wat wel bij de SIOD terecht zal komen, is het op grote schaal tewerkstellen van illegalen. Zo heeft er de afgelopen jaren een zaak gespeeld waarbij Poolse landarbeiders zogenaamd als zelfstandigen werden binnengehaald. Het is ongelooflijk wat er voor bewijslast aan te pas komt om dat door te prikken.'

ELSEVIER Toch is het de Arbeidsinspectie gelukt die organisatie op te rollen.

Hoogervorst: 'Dat is waar. Maar als de Arbeidsinspectie hulp van de SIOD had gekregen, dan zouden we eerder klaar zijn geweest. Het gaat sneller wanneer je niet eerst een samenwerkingsverband hoeft te creëren.'

ELSEVIER De SIOD krijgt wel erg veel speciale opsporingsbevoegdheden. Kunt u een voorbeeld noemen van een fraudezaak waar men het bewijs niet rond kon krijgen?

Hoogervorst: 'Dat zou ik zo niet durven zeggen. Wel blijven er nu nog te veel fraudezaken liggen. Ik verwacht dat de SIOD dat zal veranderen.'

ELSEVIER De SIOD gaat alleen werkgeverszaken aanpakken waarbij het fraudebedrag hoger is dan een ton. Uitkeringszaken worden al vanaf 75 duizend gul-

den in behandeling genomen. Waarom wordt er gemeten met twee maten?

Hoogervorst: 'In werkgeverszaken gaan veel grotere bedragen om dan in fraudezaken van uitkeringsgerechtigden. Als je de meetlat even hoog legt, dan kan de SIOD bijna geen uitkeringszaak aanpakken. Hoge bedragen in uitkeringszaken komen niet zo vaak voor. Zo eens in het halfjaar lees je een bericht in de krant over iemand die twintig jaar onterecht in de bijstand heeft gezeten en voor een miljoen heeft gefraudeerd, maar dat is vrij zeldzaam. Wat betreft de werkgevers: als je voor hen de lat te laag legt: dan heb je te veel zaken.'

ELSEVIER Dus het zijn vooral de werkgevers die moeten uitkijken voor de SIOD?

Hoogervorst: 'Als het gaat om zware en complexe zaken, zit je nu eenmaal niet snel in de sfeer van individuele uitkeringsontvangers.'

Eric van de Beek

Hoogervorst: 'Opsporing in Nederland te versnipperd'

ELSEVIER Waarom een nieuwe opsporingsdienst voor sociale fraudezaken? We hebben er al zoveel: de Arbeidsinspectie die werkgeversfraude bestrijdt; de sociale diensten, het GAK en de Sociale Verzekeringsbank die zich richten op de fraude met uitkeringen.

Hoogervorst: 'Dat is precies ook de reden. De opsporing is in Nederland te versnipperd en gedecentraliseerd en daardoor moeilijk controleerbaar. We zien heel vaak dat er fraudegevallen spelen waarbij diverse organisaties betrokken zijn. Dan zetten we daar speciale teams op die dat op zich aardig aanpakken, maar het kost altijd weer veel werk om de samenwerking goed op gang te krijgen.'

ELSEVIER De SIOD moet zich bezig gaan houden met zware en complexe gevallen. Wat verstaat u daar onder?

Hoogervorst: 'In elk geval niet het soort fraude dat je het meest tegenkomt bij uitkeringsge-